

Lisbeth Kofoeds beretninger

Lisbet har været særdeles produktiv gennem de mange år, hun har sejlet. Vi har samlet Lisbeths en del af hendes fortællinger og opsat dem i kronologisk rækkefølge i det omfang, vi kender årstallene

Nr.	År og Titel
1	1955 Sommertogt Mors Rundt
2	1962 Da Vuska sprang læk ved Kullen
3	1962 Foto af Lisbeth ved roret – Hjem fra Hven
4	1962 Sejlerskolernes Fællestogt
5	1962 Ud i det blå med Helsingørjolle 1
6	1965 4 piger på tur til Hven
7	1969 Mineeksplosionen i Arhusbugten
8	1970 - usikkert år - Oplevelser med Vuska i Bäckviken på Hven
10	1972 På togt med folkebåden Svik
11	1978 Ud med een jolle - hjemad med to
12	2003 Svendborg Water Music
13	Ukendt år - Flickan fra Svanemøllen fundet
14	Ukendt år - I kuling med Piraten
15	Ukendt år - Skypumpen ved Bornholm
16	Ukendt år - Smuglerknebet til at undgå at gå på grund

Se også Lisbeths fortællinger i DFÆLs blade på hjemmesiden:

Titel	Blad nummer og år
"Viffert", Danabåd	Nr. 36 ca. 1992
På opdagelse efter det første kompas	Nr. 41 juni 1994
På sejltur til Gotland	Nr. 43 april 1995
"NV 9", Optimistjolle	Nr. 53 oktober 1997
"Vuska", Helsingørjollen	Nr. 59 marts 1999
Er der vand i havnen, rejseberetning	Nr. 72 juni 2002
Tre piger på sommertogt i "Vuska" del 1	Nr. 87 februar 2006
Tre piger på sommertogt i "Vuska" del 2	Nr. 88 Juni 2006
Tre piger på sommertogt i "Vuska" del 3	Nr. 94 december 2007
Tre piger på sommertogt i "Vuska" del 4	Nr. 95 marts 2008
"Viffert"s oplevelser sommeren 2007	Nr. 96 maj 2008
Helsingørjollen "Vuska". Af Lisbeth Kofod	Nr. 102 december 2009
Littens Rorpind	Nr. 109 september 2011

Vi skal også gøre opmærksom på Lisbeths artikelserie: "Min Fars båd", som kan findes i artikelbasen under "Både"

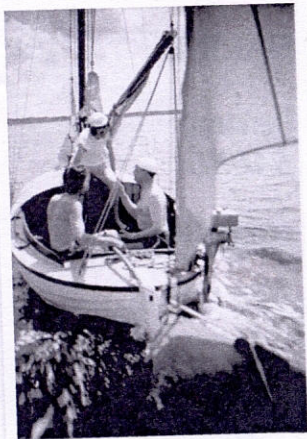
NOSTALGI

Sommertogt 1955

Af Lisbet og Jørgen "Viffert"

I gamle dage var sejlbådene små og åbne, og vi kom ikke så langt omkring. Weekenden begyndte først lørdag over middag, så det blev oftest bare til en tur til Virksund med en lille smut ud i Louns Bredning søndag formiddag inden turen gik hjem igen. Nogle gange kom vi helt til Skive eller Hvalpsund.

Så sommerturene var det helt store. I 1955 skulle vi Mors Rundt på otte dage. Vi har to både, der fulgtes ad, nemlig kragejollen "Duo" med Knud-Eli og Gunhild, og så os i Knud Billedskærers kutter "Rio". Vi startede fra Hjarbæk i fint vejr og sejlede til Hvalpsund. Her lå to andre Viborg-sejlere med deres åbne kutter "Devs". De havde haft en flaske snaps hængende i en snor, men havde tabt den, så de dykkede efter den i det grumsede havne vand. De fandt den !

Næste dag sejlede vi videre mod Fur. Der var kun svag vind, så vi blev trukket næsten hele vejen af "Duo", der havde påhængsmotor.

På slæb mod Fur

Efter en skøn dag på den spændende ø, sejlede vi sydover til Jegindø, hvor vi fortøjede udenpå nogle bundgarnspramme.

Knud-Eli gik op for at proviantere, mens vi andre tændte op på spritapparatet for at koge vand til kaffe. Det blæste temmelig meget, så vi satte spritapparatet ind i kragejollens agterrum.

Da Knud-Eli kom tilbage spurgte han, hvor spritapparatet var, og vi pegede på agterlukafet. Han råbte "For h...." – greb apparatet og smed det i havnen.

Det viste sig, at han havde benzin i mælkeflasker stående lænet op af klinkerne inderst i agterrummet.

Vi kunne være røget i luften.

Duo og Rio ved kajen i Nykøbing.

For megen vind

Vi ville have været til Lemvig, men det blæste for meget, så vi blev på den rigtige side af Oddesundbroen.

Vi lagde til i det gamle færgeløje på Grisetå Odde og nød solen på læsiden af fyret.

Næste dag sejlede vi op til Nykøbing. Det blev øsende regnvejr for første gang på turen, og vores båd var ikke helt tæt, hverken i bund eller top, så alt blev vådt.

Vi kunne ikke bruge vore våde soveposer, så Knud bestilte værelser på Sømandshjemmet. Fem kroner med morgenmad – pr mand.

Så var ugen ved at være slut, og vi skulle hjemover.

Knud købte senere en større kutter med kahyt – men det er en helt anden historie.

Da "Vuska" sprang løk ved Kullen...

Det var i mit første år som bådejer. Jeg havde netop erhvervet mig en køn, hvid klinkbygget helsingørjolle, tegnet af Utzon. Den var 5,5 m lang og med et kært spring i dækslinien. Om vinteren havde jeg gennemgået et navigationskursus og var fyldt med lyst til søoplevelser, men ret så fattig på erfaringer...

Derfor skulle den planlagte weekendtur til Mølle på Kullen foregå i følge med en sejlerskole-folkebåd fra Skovshoved! Vi befandt os midt i september, da vi endelig stod ud fra Skovshoved en fredag aften.

Det var en herlig aften. En ret svag konstant vestenvind blæste os nordover. Bølgerne var små og dovne. Om bord i folkebåden var instruktøren, Karen og eleverne: Per, Svend og Poul. De skiftedes til at styre Vuska, som hang efter på slæb. Ved midnatstid afløste jeg Per i Vuska. Den skønne stjerneklare aften var gradvist ændret, og det blæste uhyggeligt op! Vi havde for længe siden passeret Helsingør og nogle svenske faststående fyr (hvilke anede jeg ikke med sikkerhed!) - og pludselig var det kuling af nordvest! Hele Kattegat væltede ind med magtige vandbjerger. Per kunne ikke entre Vuske, for bådene hoppede op og ned og ville blive knust, hvis de skulle nærmes nok til et spring! Desuden var de blevet søsyge derovre! Pludselig gik Vuska over stæg og sejlede skråt væk henover sin slæbeline! Mens hårene rejste sig på mit hoved, greb Karen lynsnart en lang brødkniv i proviantskuffen agter og kappede snarrådigt den spændte trosse. Der lød et smæld - og jeg sad alene i Vuska - alene med ansvaret for mit liv og mit skiv i kuling et sted ud for Mølle.

Byens lys glimtede inde på Kullen, og der lød en drønen fra brandingen, når søerne ramte de lodrette klipper. Enhver, der søgte derind, kunne ende som pindebrænde. Jeg overvejede et sekund at vende om, men følte mig langt fra kompetent til at finde den lange vej tilbage. Alene at slippe pinden for at rode efter lygte og søkort ville være farligt. Tilbage var der kun ét at gøre, og det var at ligge og sejle bidevind frem og tilbage hele natten.-

Heldigvis var lanternen blevet tændt ved solnedgang og sat i sin 35 cm høje gaffel på stævnen, men den må have fået en ordentlig rukkert, for de blev meget urolige, da de i lange tider ikke så lanternen mere. Jeg blev mere og mere stiv i nakken af at stirre frem i timevis for at "tage søerne".

Uhyggelige sorte uvejrsskyer fløj henover havet, og sjældent har tiden forekommet så langsommelig, som i denne vilde, sorte nat, alene midt i elementernes basen. Men omsider kom morgengryet med en hæsleg rødviolet sol, som trods alt bragte en følelse af optimisme.

Pludselig kom folkebåden hoppende. De havde da fået det gule olietøj på derovre! De råbte: "Følg med om til Arild!"...

Jeg var skeptisk og spurgte: "Hvor er det?". "Bag Kullen - i læ." - Jaså, det lød dejligt. Nu sejlede vi meget nærmere de fantastiske mørke klipper, hvor vinden susede i nåletræerne. Jeg kan stadig høre det, og vil altid kunne høre det. Det var ligesom en helt ny lyd for mig - af frelse efter et mareridt.

Det var en frydefuld fornemmelse at anløbe det kønne lille fiskerleje, Arild, i klipperne på Kullens nordøstside. Klokken var syv om morgenen. Solen bagte varmt her i læ, og vi våde, trøtte og lidt forkomne sejlere smed os straks i poserne på dækket - og sov.

Om lørdagen frarådede Kullen fyr os at stå ud og runde Kullen. Vindstyrken var 13-15m/sek. Så prøvede vi at slappe af og gik ture ad klippestierne i det smukke terræn. Det er fyldt med vilde æbler, pærer, hindbær og brombær - og vi gik tidligt til køjs.

Søndag måtte vi hjem. Belært af nattens oplevelser bad jeg om en til at hjælpe om bord, og Per trådte til. Bådene lettede lettede tidligt om morgenen fra Arild. Vi rullede tre omgange på Vuskas bomsvarende til vinden, - og så ud i bølgehavet...

Folkebåden kunne holde langt højere og tættere til Kullen, så den forsvandt snart ud af syne. I et par store kryds rundede vi Kullen. Søerne slog hårdt. Pludselig opdagede vi en masse bundvand. Det stod over dørken! Vi øste og øste, men forgæves. Jeg mavede mig forud og fik flyttet alt det grej, der lå i styrbordssiden for at undersøge sagen. Dørkbrættet var sømet fast, - men af kom det, og hvad så jeg nede i bunden? En revne med 20cm grønt vand! Nu var gode råd dyre. Jeg øste i 4 timer, så kunne mine arme ikke mere. De begyndte at ryste. - Så pludselig kom ideen: et gammelt råd fra navigationsundervisningen om at hylle lækager ind i et sejl!

Per, som er ingeniør, fik til opgave at prøve at fastgøre en presenning under båden. Det var en lang og våd omgang for ham at ligge på maven forude, men han klarede det flot ved at rulle presenningen sammen som et rullegardin med snore i siden. Vandpresset sørgede for at rulle det ned...

Det var også på høje tid, for båden lå som en død, tung genstand, der ikke lod sig styre mere, og vi drev langsomt ind imod Mølle, hvor brændingen drøned. Dengang var der tilløb til panik. "Synker vi? -synker vi?" "Skal vi tænde petroleums-klud og få hjælp fra et fragtskib i sejlrenden?", spurgte jeg den rolige Per. Vi slap dog for den ubehagelige løsning, for nu var det blot at øse Kattegat ud igen. Pumpen tog det sidste. På et tidspunkt var jeg tør langt ned i svalget og fablede om, hvor skønt et æble ville have været, da der lige så nydeligt kom et sejrende ud af kahytten på bundvandet!

Båden sprang atter let af sted for fin halvvind, så vi besluttede at sejle Vuska helt hjem til Skovshoved. Der skulle den på værft. Vi havde tætnet lækagen med margarine og krydderfedt, og det holdt også i Nivå Bugten. Nu var det hele skønt igen. Solen skinnede, og vi var som genopståede fra de døde. Søndagssejlerne på Sundet gloede på den underlige hagesmæk Vuska havde på.

Straks da vi havde lagt til i Skovshoved kl. 17, tømte Per båden, medens jeg styrtede op til Bådsmanden. Da han hørte om havariet, ofrede han velvilligt sin søndagsfred og fulgte med tilbage. Han trykkede på knappen til det elektriske spil og bjergede den lække båd på beddingvognen i land. Ellers var hun sunket.-

Oplevelsen gav et efterfølgende chock med en uges flegmatisk tilstand. De fugtige skibsbøger lå og mugnede - tøjet blev jordslået, og jeg var lige ved at være færdig med at sejle mere. Mange er holdt totalt op efter kantringsulykker o.s.v. Men så en dag, da jeg så Vuska med to fine nye mønjesmurte bord - ja så blev man jo "bidt" igen,- og det for resten af livet.

Hjem fra HVEN 1962
med "Nussefinns" folke-
båd "NUS" af Frem.
spidsgatter "IDUNA" og Ten for

Sejlerskolernes

Fællestogt

udstedt ANNO Domini 15. JULI 1962.
af Neptunus Rex, og Kaptajn NEMO.
DAABS ATTEST.

Kostervalsen bølgede ud over havnen og vandet. Det gav en skøn stemning, og de mange deltagere begyndte at blive rystet lidt sammen. Turen fortsatte igennem Det sydfynske Øhav, men en dag lå også det agterude.

Næste stræk til Dyvig på Als var langt, og vinden løjede. Sejlene daskede slapt, til sidst var der ingen styring mere. Solen stak. Det blev hedt, og vi lignede kogte rejer. Ovre i vest hvælvende en mægtig atom-lignende sky sig op i den blå himmel. Efter en rum tid fik hjemmeværnsskutterne samlet flokken, så at vi kunne bugseres. Det foregik delt i to grupper, og hver båd havde fat i slæbetrossen med en line – som ribber i et blad. Sådan kom vi planmæssigt til Als. Kun lystbådene fortsatte nu en efter en ad den smalle rende for piskeris og motor, næsten gnubbende imod de gumlende køer ind til den smukke naturhavn, Dyvig. Den er omgivet af høje bakker. Kroen blev invaderet fra søsiden af udhungrede og udtørrede sejlere i flokkevis, der vejrede duft af flæsketeg, jordbær og kolde øller, akkurat som bier efter honning. Det blev mere og mere lummert og endte med et natlig tordenvejr lige over masterne.

Neptunus' segl.

I vindstille blev bådene taget på slæb af hjemmeværnsskutteren.

Sønderborg

Vi overlevede dog alle og blev næste dag slæbt under Christian X's Bro, for vinden var svag, men strømmen løb stærkt. Sønderborg hilste os festligt velkommen. Flagene vajede langs honnørkajen, hvor vi fik æresplads, og snart sås »flag over top« hos alle, der ejede signalfalg. I Sønderborg var der overliggerdag. Ferien var slut for nogle, så besætningerne blev delvis udskiftet. Vi så ryttere med kårder, der galoperede forbi på vej til ringridning; hele byen stod på den anden ende.

Vi var en halv snes elever, der dansede os igennem alle byens »steder«, hvor man accepteredes i sejlertøj, men tjenerne elskede bestemt ikke at rende med alle de sodavand og colaer! Uden pas kunne man godt tage en færge til Tyskland. Som sagt, så gjort, men et par stykker kom for sent, da den sejlede tilbage, de stakler måtte blaffe eller tage med rutebil tilbage til Sønderborg. Der sad de så og grinede, da vi steg ud ved fergelejet, de påstod, at de havde ventet os længe!

Men, vi skulle østpå igen, og hjemturen forløb lige så vellykket som udturen, bortset fra et uheld. I hjemmeværnsskutteren faldt kokken, en fornøjelig lille englænder, ned af en lejder og måtte på sygehus med beskadiget ryg. Meddelelsen rystede os slemt, og der sankede sig en stemning af medfølelse med vor kammerat over hele fæltet.

Den lettede så småt på Agersø, hvor der skete mystiske ting på kajen. Sommerturisterne fik deres livs skræk, da der løb hvide mumier rundt og gestikulerede! De var faldet i baghold, da de stod i kø foran det lille, røde »hjerterhus« af folk, bevæbnet med flere ruller WC-papir. Til sidst flagrede lange papirslanger rundt over hele pladsen.

Dødmanden

Befriet for WC-papir sejlede vi videre og havde overliggerdag i Præstø. Den sidste dag lagde vi ind i Sundby havn. Nu skulle vi »døbes«! Ganske grundig indsmøring med ketchup, sennep og andre ækle sager og så på hovedet i havnen. Derefter fulgte overrækkelse af »dåbsattest for sejlerskolens fællestog«. Et festligt dokument med Kong Neptun, sødyr og havfruer og forsynet med rødt laksegl og følgende tekst:

»Vi NEPTUNUS – fra tidernes morgen hersker over alle jordomsluttende have, sunde og bælder – gør vitterligt, at Lisbet Kofoed dags dato har passeret DØDMANDEN: 55° 2' 33" n.b. – 10° 34' 15" ø.l. om bord i s/y »NUS« på rejse fra Sønderborg til Svendborg . . . og i overensstemmelse med Neptuns riges gældende tradition har modtaget dåben og i denne haver annammet navnet »SANDLOPPEN« og ere herefter pålagt strenge pligter:

at overholde de internationale søvejsregler . . .

at vise godt kammeratskab . . . osv.

»SANDLOPPEN«

UD I DET BLÅ...

- en improviseret sejltur...

Jeg traf engang i min sejklklub en mand, der først var begyndt at sejle, da han var nær de 60 år. For ham var det: NAVIGARE NE-CASSE EST... - og så er det aldrig for sent at begynde. Der stod den gamle søulk, strålende glad og i sit "ES" - i blåt sømandstøj og med dolken dinglende ved siden. Hans søde kone interesserede sig ikke for søsport, men sagde med et smil: "hellere en glad mand, der sejler, end en sur, der ikke sejler!"

Han fik let gaster blandt os unge fra navigationsholdet, og en dag fik jeg tilbud om at gaste på en lille tur til Hven. Jeg ville gerne ud at lære noget på Sundet og pakkede mit grej til turen. Vejret var meget fint. Hans fartøj var en lille gedigen 5,5 m helsingørjolle, ligesom min egen, men med køjer, kahyt og en seagull hjælpemotor. Vi nåede Hven, som blev gennemtravet. Alle tre havne blev studeret, ligesom Thyge Brahes "Uranienborg" med observatorierne. Derfra ned ad stien til helleristningerne. Især huskes dog de skønne belysninger over den dejlige ø med gule sennepsmarker. Det forblev højtryksvejr, - og det var også sommerferie... "Skulle vi ikke tage en tur til Hallands Väderö?" foreslog den nybagte

Hven: helleristning af springende
okse med horn, -

søulk... Jo - spændende udsigter! Han behøvede ikke at overtale sin gast...

Vi lænsede os forbi Kullen, og havde det lige så skønt inden i os, som naturen var det omkring os. Midtvejs til Väderöen blev vi pludselig nærværende, da en lille motorsejler for sejl nærmede sig. Ved roret sad en rigtig skægget viking. Han hilste og vinke-de, for min søulk kendte vikingen, som var forfatteren Thorkild Hansen. Senere, vel-forankret i naturhavne, Kapells Hamn, hørte vi, at han stod for at skulle til Grønland for at se nærmere på det sted, hvor Jens Munks skibe så skæbnsvangert måtte overvintre i deres søgen efter vej nordover til Amerika. Sammen med dem beså vi den frodige jungleø, hvor luften var bedøvende tung af duft fra de vilde kaprifolier, der slyngede sig op ad træerne. Da vi havde nydt alt dette, og vejret stadig opførte sig strålende, foreslog den solsvedne skipper minsandt, at vi smuttede en tur til Anholt!?

Det var ellers en havtur, - men, er man eventyrer eller ej?? Den oplevelse måtte vi have med! Desværre havde vi blot ikke noget søkort, men vi kikkede lige på Thorkild Hansens og tegnede alle sømærker på ruten af.

Väderöen med de skrigende måger forsvandt agter, og snart omgav et stort, ensomt hav os. Det blev køligt til aften. Stjernerne blinkede, og øjnene blev små. "Gå du ned og sov", sagde søulken, - han ville gerne styre hele natten. "I morgen tidlig skulle vi gerne se Anholt", sagde han. Det klukkede og boblede imod klinkbygningen... Bare den holder, tænkte jeg, - vi er egentlig meget små i universet - og sov.

Det mærkelige var, at vi ikke så et eneste af de optegnede sømærker! De var alle som sunket i havet, - eller også var vi blevet "sat" af strøm? Sæt at vi sejlede forbi Anholt. Ville vi så ramme et sted før Skagen - eller?? Gyselig tanke. Hele vejen rundt afslørede kikkerten kun grå morgendis, men ved 8-tiden opdagede vi noget sort. En skorsten, - nej radartårnet på Anholt, og et lettelsens suk lød helt ind til øen - det eneste lille strå vi kunne klamre os til midt i Kattegat!

Men - man lærer at ruste sig med tålmod! Først måtte vi knokle os imod strøm og gammel sø for motor i timevis. Halvdøve af larm fra skruen, der var mere over end under vandet, lykkedes det omsider at få lov at sætte fod på Kattegatøen. Vores båd slog rekorden som mindste båd i hele havnen. Nu kom gæsten med et forslag oven på havsejladsen: hvad med at gå hele Anholt rundt på stranden?? Næ.. han ville hellere spare sålerne og snakke med bekendte. Ok - Opfyldt af den gode gamle spejderånd, dvs. lyst til at opleve med alle sanser åbne og fyldt med trang til at udforske denne herlige ø, pakkede jeg så nogle flade madder og æbler i vindjakken og drog af på de 18 km. Behagelig påklædning: søstøvler og bade-dragt. Snart var man bare en lykkens pamfilius omgivet af hvidt sand, turkisfarvet

vand og blå himmel med måger. Hvilken ren natur for den, der plejer at leve i en beskidt storby - København! Efter en tur ud på det lange sandrev med et fiskekuttervrag traskede jeg træt videre i sandet, træt og tørstig. Da kom, som en frelsende engel, en ung bronzebrun Adam op fra havet og hen ad stranden og inviterede på the. Hans telt stod på et plateau i klitten. At Adam talte engelsk gjorde intet - det skyldtes, at han var hollandsk. Udsigten deroppefra var fantastisk: kimingen hvor hav og himmel mødes, lå hel og ubrudt som en rund tallerken, og solen skinnede på et solglitrende blåt hav. Sådan et sted var det skønt at nyde sin the fra- og sådan en dag var dejlig at opleve.

Men jeg måtte videre, for der var langt endnu. Tusmørket var ved at sænke sig, da jeg nåede havnen. Ude ved båden var der stille og ingen. Skipper hyggede sig nok hos klubvennerne, så jeg gik til køjs. Men roen fik brat ende, da han opdagede, at jeg var kommet, for han havde frygtet, at jeg lå i det store sandområde "ørkenen" med brækket ben og havde alarmeret alle mand fra radarstationen til at finkæmme området. Ydermere havde han pakket en rygsæk med varmt tøj og en flaske whisky. Der har ligget folk med brud på et eller andet helt hjælpeløse i det store totalt øde område, så jeg forstod godt hans angstelse. Eftersøgningen blev pure afblæst, og freden sænkede sig atter over Anholt. Men næste morgen skulle jeg stille hos sognefogeden oppe i byen og aflægge beretning. Således berømt (eller berygtet) besluttede vi at sejle den lange vej tilbage. Det blev et kapløb med et lovet vindspring på 180 gr. til øst! Efter et vindstille kom det, men da var vi nået næsten til Kullen og anløb Mølle. Efter en begivenhedsrig tur i den lille båd kunne vi atter står Øresund ind.— (P.S. Der gik nogle år, før jeg atter nærmede mig Anholt ad søvejen!) Lisbet Kofoed

4 piger i en helsingørjolle...

og Hven - en stormvejrnat i måneskin.

Det gik sådan til, at Birte, min ^{lille}søster, fejrede sin 26 års fødselsdag en fredag, og bl. a. havde inviteret en arkæologistuderende, Marianne. - med. Da hun hørte al vor snak om proviantering og sejlads og fik nys om, at vi skulle til Hven i en lille sejlbad i weekenden, ja - så ville hun altså også med. I forvejen var Birte og Susanne forhyret som gaster på denne tur. For første gang skulle vi være 4. Som sagt - så gjort. De mødte alle i Svanemøllen ude på Nordmøllen med soveposer og grej om lørdagen. Vinden var styrke 4-5 Beaufort af syd, sttåge, men solen ville snart bryde igennem. Jeg rebede et par omgange for arkæologens skyld, - og så gik det ellers deropad med spilet fok(genua). Da vi havde gået en tur og beset Bäckviken, opdagede vi, at vinden blev friskere og østlig, hørte om stormvarsler og skyndte os at fordufte om til læ havn i Kyrkbacken på den anden side af Hven. De fleste gjorde det samme. Snart lå vi godt og lunt ved bryggen der. Pladsen i en 5,5 m jolle og kun 1.83 m bredde er, selv med firkantet bontelt trang for 4 voksne i havn, så vi gik tur op til fyret nord for havnen. På Hven er der alle vegne en storslået udsigt, fordi søen er en høj horst. Vinden friskede stadig, og om aftenen stormede det brødt. De andre var trætte af sol og luft og ville til køjs. Men jeg var lysvågen - stormen og elementernes rasen var spændende, vildskaben kaldte urmennesket frem i en. Det måtte opleves! De andre rystede nok på hovedet, for nu ville jeg ud på natvandring over til Bäckviken, men de vidste, at når skipper fik en ide, var der ikke noget at gøre. Det blev efterhånden bølgeomrørt. Det var jo efterår, 25. september, men hver gang de sorte skyer ilede fri af månen lyste den og stjernerne, så der kom mange uhyggelige skygger, tanken om den tur kan stadig - år efter - give et dejligt gys! Pludselig skinnede månelyst på Thyge Brahes Stjerneborg til styrbord, på dæklerne over hans observatorier. Det virkede livagtigt, som om astronomen selv kunne have stået der med flagrende kappe og pibekrave. Grene og kviste dryssede ned fra de høje træer, der svajede hid og did, midtvejs til Bäckviken. Sikken en oplevelse at stride sig frem. Ikke et menneske var ude. Jeg bar en lille ting i bæltet, som indgød tryghed, bare det, at den var der : dolken, som man jo altid bærer, da det hænder, at der lynhurtigt skal kappes en line på et skiv. Endelig dukkede Bäckviken havn op bag bakken, bådene lå som det kunne forudses elendigt og huggede på landsstormen. Det var igragt altid tradition, at trave tværs over søen for at se, om der var kendte både i den anden havn... Jeg blæste hurtigt tilbage til Kyrkbacken, hvor de alle sov, og lyste mig ned i posen med lommelygten, uden at jkke på nogen. Marianne og vor gode gast (og ballast) Susanne lå i kahytten, mens Birte og jeg lå under bonteltet i cockpitet. Den flade dørk var dækket af tre skummadreasser, og diverse hak og kanter var foret med soveposehylstre og vindjakker. Sådan gik det fint på bedste spejdermaner.

Søndag tændte vi bål nord for havnen og bagte dejlige snobrød. "Fastlandet" var jo indenfor synsvidde, så først kl. 14 sejlede vi, med 4 omgange på bommen i st. 6. Med hele 3 pigers ballast til luv blev det en "tør" tur hjem - (Beaufort) på kun 3 timer ! Lisbet

1

Lisbet Kofoed

Galgehøjvej 1

8831 Legstrup

4 piger i en helsingørgølle

Vaska Jenser mod Bäckviken

1965
Vi hørte om østlig kulning, så alle sejlede til KYRK BACKEN
i Læ havn.

Lisbet Kofoed

Galgehøjvej 1

8831 Legstrup

En god besælning er guld
værd under primitive
forhold ---

fra venstre: Marianne - Susanne - Birte.

Helsingør-jollen "Vuska" nær mineeksplosion.....

I logbogen berettes om en hyggelig oplevelse søndag den 8. juni 1969. Om lørdagen var en gæst, Else Vejen, og jeg lettet fra hjemhavnen Århus i fin sol og let vind. Else ville gerne prøve en sejltur i min 5,5 m. Utzon tegnede søspejderjolle, der er klinkbygget, langkølet med 385 kg. jern og med halvkahyt, har storsejl fok og genua og ingen motor. Vi anløb naturhavnen Knebel mellem et stenrev ved Rolse og et sandrev ud fra Ø-hoved. Begge velafmærket, derefter holder man på Knebel kirke og lægger til ved en lang, tidligere korn udskibnings bro, med en lille tilbygget vinkel (i dag en moderne marina). Hold aldrig på den sydlige side. Der er kun soppevand, tørre rev ved ebbe, men med lidt held, flinteflækker fra vore forfædres stenalderboplads. Else sov i telt oppe ved mine forældres sommerhus, mens jeg ville passe på Vuska. Vinden var nemlig frisket op fra det mest ugunstige hjørne, nordvest. Hele natten var der søgang, uro, roret slog, fenderne skulle sænkes pga. kraftigt lavvande. Det rykkede og klaskede, så der blev ingen søvn.

Søndag morgen tidlig sejlede vi mod Kalø, - men opgav, da vinden blev svagere. Vi vendte skuden og listede ned forbi den smukke Mols kyst. Det blev vort held! For pludselig så vi skråt agter oppe i det militære område "Koraldybet" et gyseligt syn. En kæmpe stor skummende vandsøjle af gråbrunt mudder stige og stige op mod den blå himmel! Så kom derefter et dumpt drøn, og langsom sank søjlen ned. Vi frygtede nu en stor flodbølge, men den kom ikke. Derimod bar vinden en ubeskrivelig rådden stank af bundslam hen til os længe, da vinden var svag. Vi kom solforbrændte (og jeg lidt træt) hjem til Århus, hvorefter vi cyklede ud til min lejlighed i Brabrand, en oplevelse rigere - som vi aldrig glemmer.

Lisbet Kofoed

Uddybende bemærkning til Lisbets beretning.

Koraldybet.

Der, hvor ind-/udsejlingen til Kalø Vig er smallest (hvis vi tager hensyn til dybdekurverne), ligger Koraldybet - klemmt inde mellem Skødshoved Flak og Skæring Strand. Koraldybet blev lige efter krigen brugt som dumpningsområde til flybomber og anden ammunition (mellem 17.000 og 40.000 tons!).

For at kunne fodre Studstrupværket med brændsel ad søvejen blev det nødvendigt at rydde en sejlrunde gennem dumpningsområdet, og fra 1965 til op i 1970'erne blev først ét tysk firma, senere et andet, hyret til den ret lukrative(!) opgave i samarbejde med det danske søværn.

Et stykke tid efter, at det første tyske firma var sat fra bestillingen, rejste der sig - Grundlovsdag, den 5. juni 1969 - en 250 meter høj søjle af vand og slam fra Koraldybet, og alt i miles omkreds blev rystet af trykbølgen. Dagen efter viste dykning på stedet tonsvis af døde torsk og et krater på 25 m x 60 m i 4 meters dybde.

Hvad var sket? For at gøre en lang historie kort var en tysk dykker ("Dietrich"), som havde arbejdet for begge de tyske firmaer, blevet lovet sit indefrosne tilgodehavende udbetalt, hvis han på det fyrede firmas vegne "hævned" sig på Midtkraft ved at sætte fut i krudtet; missionen var naturligt nok hemmelig og startede i bedste agent-stil med en-

tring af en lille båd ved Åkrogen en tidlig morgen, placering af en ladning med urværk ...osv.

Af angst for, at "nogle ville ham til livs, fordi han vidste for meget", meldte han sig senere via en advokat til Politiet i Århus - og efter afsoning gik han under jorden i udlandet og har ikke kunnet kontaktes siden!

Nostalgi-hjørnet: Oplevelser i Bäckviken på Ven...

Det var en dejlig solskinsdag i Bäckviken, - rigtig en hyggelig søndag formiddag, som i fred og ro blev nydt af alle week-end-sejlerne. Det var dengang, man kun lå i to lag, og vandet var rent. Man kunne tage sig en svømmetur uden at møde skidt og wc-udskyl i havnene. Min helsingørjolle, "Vuska", - 5,5 m, havde fået sig en god plads ved sydmoen, langskibs med ankeret skråt ud i havnen. Godt til at lægge ud fra. Det var ikke almindeligt for småbåde at have motor dengang. Pludselig kom et mægtigt, hvidt statussymbol af en motorbåd, dengang i kvartmillionklassen, larmende ind i havnen. Alle gloede, for konen løb nervøst rundt oppe på soldækket fægtende med en lille bådshage. De mægtige bamsefendere havde hun hængt ud, klar. Den faldt til ro lidt længere ude ad moen. På et tidspunkt skulle nogen sejle og luksurdyret forhalede så hen uden på Vuska og båden foran, - for en tid, forlød det. Fenderne kom i nederste stilling mod Vuskas lave fribord. Der gik nogen tid, for mit vedkommende med afventen. Så med eet startede de motorerne op. Der lød et skrig over havnen. Hvad var der sket? - rygtet sagde, at fabrikanten havde sendt skruvandet ned over en dame, der havde siddet og spist frokost i en lille båd agten for. De måtte skifte til tørt tøj og var sure. Fruen sprang igen forvirret rundt oppe på soldækket med sin væmmelige bådshage, som hun ville stikke i det nye lærredsdæk på Vuska! Heldigvis kunne hun ikke nå derned. Som et lyn var jeg om bord med en fornemmelse af, at her kom en ulykke vist sjældent alene. Skruerne lå næsten over

min gode, lette ankerline af gul nylon og jeg advarede derfor damen. "Nej, der sker ingenting" bedyrede hun. Ildrød i hovedet af forfæmelse og nerver. Men jeg stolede på mit instinkt, løsnede linen fra klampen, som jeg havde boltet på, så hele agterdækket ikke risikerede at blive flået i stykker. Holdt altså linen løst i hånden og tvang med bådshagen linen langt ned i vandet. Røg og larm steg som motorerne accelererede og pludselig fløj linen som et gult lyn ud af hånden og i vandet! Ret forskrækket studerede jeg den tomme hånd, som let kunne være røget med! Nu var det min tur til at være sur på den nonchalante fabrikant og hans manglende sømandskab. Han nåede kun lidt uden for havnen med mit anker slæbende efter, da motorerne stoppede. Han baksede med bådshage ved skruerne, længe, indtil en af mine venner fra Svanemøllen forbarmede sig og roede derud i sin jolle. Det tog vel en halv time før den kom af, linen, og de kom roende ind med den og ankeret. Rebet så løjerligt ud, og jeg erklærede det kassabelt. Som i vane sagde fabrikanten: "De skal selvfølgelig få et andet. De køber blot en ny line og sender regningen til..." jeg noterede ned. Snart var han blevet roet ud igen og brusede sydover for alle hestekræfterne. Fred sænkede sig atter over havnen, og min klubkammerat kom roende tilbage og råbte: "Han gav sgu en øl, men jeg har satemig også knoklet for den!" Han var våd til skuldrene. Hvor var jeg dog glad for lille, kønne Vuska uden 36 skabe - og uden motor.

Det var blevet 24. juli, da vi startede dette lille togt fra Århus havn. Besætningen bestod såmænd kun af en gast, min yngste søster Ruth og af vores lille jungmand Henrik på 1 år.

Ruth var søvant og god til at styre og ikke bange for lidt strabadser. Dette var hendessførste tur i folkebåden, som netop var blevet min midt i sæsonen, da helsingørjollen "Vuska" blev solgt. Selv om det føltes forfærdeligt at sælge en ven gennem ti år, så glædede vi os dog nu over at have : køjer, skab, pantry og ikke mindst langt bedre sejlegenskaber! Med jollen "Grønært" (den er grøn og gul)- på slæb stod vi ud i meget let vind. Den friskede lidt fra syd og gav fin sejlads nord om Samsø mod Langør. Ruth, som var kommet direkte fra en kanotur på Gudenåen, nød at sejle på det store solglimfende saltvand! Vi krydsede ned til Langør - det gik fint.

Senere på dagen kom også vores søster, Birte, sejlen i "Slinky", så for en gangs skyld var alle tre søstre samlet og fætrene legede på stranden et par dage...

I bugten bag Besser rev lå ankerliggerne, bl. a. skonnerten "Fulton". Da Birte var sejlet nordpå mod Ålborg, sejlede Ruth og jeg også, kl. 10. Først for svag østlig bidevind nord om Kyholm, så - efter de små øer Bosserne - kan det nok være at vinden friskede! Op til 6 i pustene! Mørke skyer gav regn og vind fra nordøst. Vi var ikke bange, men vænnet til at tage tingene, som de kommer. Der stod snart et hav, så at vi bankede mere end i hele sommeren! En gang trak en så i båden, så at jeg var ved at dratte udenbords! Fokken stod helt slæk i forliget og måtte hales hjem af to omgange. At gå på dæk var farligt og foregik altid med livline på. Vi holdt nogenlunde kursen fra lystønde til lystønde og under Sejerø, med vinde en streg nordligere, lykkedes det at holde på et sted nord for havnen, hvor vi løb ind for sejl kl. 16.

Vi syntes om øen og badestranden og blev et par dage. Der traf vi et tysk-norsk par og så deres 29m² jollekrydser "Mari-fly-fly", hvilket skulle betyde mariehøne på norsk. Med denne flodbåd sejlede de af og til til Norge! Midt i kahytten var et kæmpemæssigt stålsænkesværd, som en køl, der kan hæves og sænkes. Ellers fangedes blikket af en magtig røget kølle, der hang under ruffet. Der var kød til hele ferien! Kein Problem - lige til at skære af . Skidt

med lidt hvid mug...

Ingen anede på det tidspunkt, at vi skulle få den båd at se i et Kattegat oprørt af kuling - med vildt flagrende sejl, sådan som Rainer beskrev flodbåde skal sejles for ikke at kæntré. Vi snakkede til ud på natten og aftalte at følges næste dag.

Efter proviantering holdes skibsråd. Det alt for fjerne mål Omø bliver ændret til Kerteminde, hvortil østenvinden er god. Lidt før 11 lettede vi da og gled rask mod Røsnæs. Som sagt havde de store vejrguder lumske planer for med os, - for til Kerteminde kom vi aldrig! Efter Røsnæs med kurs på Øen Romssø kom nogle byger, og vinden sprang til syd. Byger kom og gik. Snart var alt væk i regntykning. En damper passerede i nærheden, de vinkede deroppe fra. Jollekrydseren førte fuldt storsejl og genua (stor fok). I en særlig slem byge tabte vi helt landkending. Vinden friskede til 5-6-7! Vi var heldigvis forinden fri af grundene nord for Fyn. Mari-fly-fly- havde bjerget genuaen og rebet storsejlet ned. De mestrede helt eventyrligt den flodbåd. Jeg kunne desværre kun sidde og bande indædt over, at en klasset folkebåd med firkantet bom - og skødet et stykke inde - ikke kan rebes. Stå på dæk og bandsle sejlet ned med lidseline ville være livsfarligt, - så vi for bare af sted i et vanvittigt ridt. Kompasset viste, at vi sejlede mod vest og færgerne mellem Juelsminde og Kalundborg var betryggende at se. I lang tid havde vi også gøkkendt sydsamsøs høje klinger med Vesborg fyr knejsende øverst. Da vi rundede pynten dukkede master op i Koldby Kåshavn, men det var stadig for farligt at gå på dæk og bjerge fokken. Søerne fra Jylland var meterhøje og vinden var drejet 130°. Benytte påhængsmotor kunne der ikke være tale om, - nej, vi måtte løbe i pålands-havn for fuldt sejl på en lansen! (medvind). Der var nu ikke tid til nervøsitet. Heller ikke grund, for jeg kendte godt havnen fra en indeblæsning, engang, med Vuska. Bassinet er stort nok til en vending eller to, blot ikke ^{dybt vand} inderst. Ruth og jeg holdt samråd. Ved nogle mindre søer lavede Ruth en rask stagvending, så at vi fik vinden styrbord ind, og jeg tog fokken, sikret med livline. Så fløj vi ellers derind imellem de oversprøjtede moler, som en løbsk havhest - susede ned langs bådene, så et drej op i vindøjjet. Vinden slog i sejlene, bremsede, ja - vi kunne lægge os uden på den dyreste båd i havnen, en tysk ketch! Deres og vore fender blev sat mellem bådene - og alt var i skønneste orden. Men så mærkedes anspændelsen!...

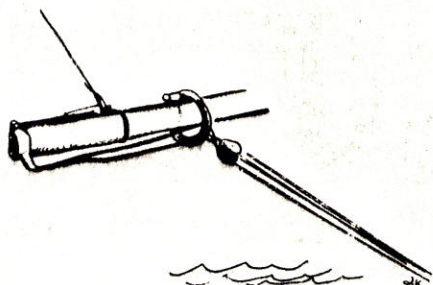
Nå, hynder og alt skulle hænges til tørre, og så var der skafning! Henrik havde ikke givet et kny på turen, han havde nok sovet godt med de rutschebanetur! Allererst i ritualet skal saltet skylles af hovederne, for det strammer som en maske. Vi måtte også i tørt tøj og op på det nye lille hus. Derefter tørnede Ruth ind og sov. Jollekrydseren kom omsider efter et uheld. De havde kæmpet med et fokkeskøde i skruen uden for havnen, men ved at bakke fik de det af. De lignede våde mus. (Forresten kan jeg fortælle, at folkebåden fik rebeapparat og rund bom med lyre efter sommeren, og at det er til megen glæde!)

Den følgende dag trængte vi til at se LAND. Vi travede 7 km til Tranebjerg med Henrik i en letvægtsklapvogn. Der er et skønt bindingsværksmuseum. Altid vil vi også mindes, at Henrik gik sine første sammenhængende skridt der på plænen...

Vi nød den herlige badestrand i Sælvig bugt og tog tilbage med bus - friske som havørne. Efter lidt harmonikahygge og læsning ved et par petroleumslamper tørnede vi ind. Næste morgen, efter afsked med vore venner, og da disen var lettet, sejlede vi til Kalundborg. Det var sol og shorts-vejr, og Ruth spulede dækket, der var sort af fødder. Kl. 18 anløb vi Kalundborg. Ruths ven, Rasmus, kom om aftenen for at sejle med til Århus. Vi hentede ham ved toget. Da vi nåede havnen kiggede han lidt, for det fløjtede lige fra vest med styrke 6 i riggene! Til morgen, 4. aug. lyder det stadig voldsomt, så vi sover længe. Radioen melder midlertidigt aftagende, derefter tiltagende til 5. Kl. 15 sejlede vi, og Rasmus, der ikke er søvant, tog for en sikkerheds skyld en søsygetablet. Vi satte ham til at styre, hvilket er det aller bedste middel imod søsyge. At være oppe i frisk luft, se bølgerne og have noget at lave er bedst. Det gik også fint. I den sydvestlige vind holdt vi god fart og anløb Ballen havn kl. 19.30

Sidste turdag og fridag kom, så vi sejlede fra Ballen kl. 11.15, men havnefogeden nåede lige at lette os for 16 kr. Vi blæste ud for fokken og satte reb i storsejlet i læ af havnen. På 45 minutter lænsede vi i læ af Samsø op til Besser. Da vinden netop friskede ved småerne Kyholm og Lindholm, valgte vi det bredeste: Lindholm Dyb. Der stod en grov sø, men vi satte kompaskurs på et mærke i sikker afstand fra Issehoved. Om eftermiddagen løjede vinden af til 2-3, så for fuldt sejl gik det på bidevind direkte mod Århus, som vi anløb ved 17-tiden. I slutspurten var vejrguderne forbavsende vennelsale!

Et digt om, at tiderne skifter . . .

O LYRE!

Engang i fordums tider
var bommen temmelig lang.
Storskødet var sjækket til *lyren*,
som sad solidt med en stang. —

Og blæste det op til en kuling,
man pressed' ej rig og mast,
men løb li' så stille i vinden
og rullede' på bommen i hast.

Jeg fik en »moderne« sejlbad,
den havde ej *lyre* på bøm.
I kuling den nærmest lå vandret,
og riggen af trykket stod krum!

En »rullebøm« så blev monteret —
og *lyre* — dog uden stang.
Men ulykken ville i sommer,
at *Lyren* gik hen og sprang.

Jeg ringer i øster og vester
til skibsprovianter en masse,
og spørger efter en *lyre*??
— De tror, jeg på dem ta'r gas!

»— og jeg skal ha' Samcolastic
til reparation af mit dæk«.
»Det laves slet ikke mere!« —
lød svaret til sorg og skræk!

Lisbet Kofoed
FD »Svik« af Hjarbæk

EFTERSKRIFT:

Til sidst jeg fik dog min *lyre* —
hos Albert Madsen & Co.,
men skulle DU mangle en *lyre*?
så har de endnu to! . . .

Ud med een jolle, - hjemad med To...

En gang på vej hjemad i folkebåden "svik."

F 439, i 1978, lå vi i grov sø og med børn mellem Livø og FUR, - da vi så meget hoppe og danse forude. Vi nærmede os derhenad, men der var ingen fisker at se i jollen! Heller ikke i bånden. Vi blev da bange, om der skulle ligge en overbord-falden eller druknet? Men ingen var at se. Gudskelov havde vi dengang en walky -

TALKEY med. Jørgen ringede så til havnefogeden på Livø. Han sagde, at vi skulle blive liggende og holde øje. Det kunne vi ikke i grov sø med vores småbørn og vores plastik-jolle "Grønert" på slæb. Så ringede havnefogeden, at vi skulle tage jollen på slæb med til Hvalpsund, hvor Landbetjenten ville overtage den. Senere talte vi med jollens ejer. Nogle børn havde slæbt jollen, "JUMBO" til søs i Dråby på øst Mors. Hvis den var blæst på stenene ved Livø var den blevet knust!

Lisbet Kofoed

Danakutter "Viffert" D 2, bygg. 1950
at Hjarbæk.

Watermusic i Svendborg

*Glade dage oplevet fra
Danabåden "Viffert"*

Af Lisbet Kofoed

Et idylliskliggende hus blev en gang annonceret således: "Kan ikke beskrives, må ses". Det vil jeg bruge om træffet: "Kan ikke beskrives, må opleves". For aldrig har været så mange smukke træbåde samlet med så mange flag over top før. I alt 238. DFÆL deltog med ca. 62 både, vi fejrede 25 års jubilæum. Juniorbådene holdt 75 års jubilæum og Knarrerne 60 års jubilæum.

Fra Classic Week deltog 8 nationer, og værtsbyen fejrede 750 års jubilæum.

Walsted og brobygning

På ankomstdagen valfartede eller sejlede mange til reception på Walsteds Bådeværft på Thurø. Der lå masser af nostalgiske både ved de små broer. Bedst som Finn-Petter og jeg beundrede én, forsvandt broplanken nedad! Finns lighter faldt i vandet, og han (som ikke er en sylfide) klamrede sig til en pæl. Jeg skreg - og røg på enden. Den

"trætte bro" landede på underrevlen 40 cm nede, og Finn bedyrede, at han aldrig mere går med mig over en bro, og så grinede vi.

En vittig britte råbte:

"Walsted can build boats but not bridges". Men næppe havde Sonja Walsted fået praj om den skæve bro, så lå en ny gangplanke der.

Ved receptionen genkendte en tidligere sejlenskoleelev mig. Helle Svensson, der for 33 år siden i Århus foretrak at sejle i Helsingørjollen. Selvfølgelig lå hun i båd på ferietur her.

Watermusic pr. harmonika

Trods sydansk hede studerede sejlere, turister og bolværksmatroser utrætteligt DFÆLs skilte med oplysninger om bådtype, byggested, år, konstruktør m.m. Nogle kom ombord for at se apteringsløsninger. De skrev gerne en hilsen i gæstebogen.

Henne ved Kongeskibet svalede man lidt af og så træskibsbroens skønnerter.

Der duftede af tjæret reb og petroleum.

Vi lavede Watermusic ved at

spille harmonika i jollen, som Jørgen roede. Folk lavede op, og i det lille bassin luftede Stig Ekblom også sit skibsklaver, mens han, Jørgen og Doverodde-Finn sang "Fiskerpigens sang". Flydebroen var synkefærdig af lutter kødrand. Superheldet kom den dag, da vi nød at se en smuk lærke-træsfolkebåd komme sejlene ind. Og Jørgen råbte: "Det er Svik, det står ved stævnen!" Det var vores kære folkebåd nr. 439 gennem 20 år. Nu havde Lisbet tjek på begge sine eks-både - de ligger begge i Bogense.

Vi Fæle, der oplevede dette træf i Svendborg, kan bestemt varme os vinteren igennem med alskens glade minder om sejlervenskab, baronen og slotte, ja alene festfyrværkeriet over Svendborg Sund i måneskin...

Lisbet & Jørgen Kofoed.

"FLICKAN" fra Svannemøllen fundet.

Det var efter træffet i Odense, at vi d. 24. juli anløb Rønbjerg Havn, lidt syd for Løgstør - ved siden af vores pøseplads lå en lokal ældre båd med trækahyt. Jergum mente den var af glasfiber, men i det lys, jeg så det kravelbyggede fri bord sås fine lige linyer, - den var en afvare af træ. Jeg kiggede på dens bompreskennings overde trekant. Der stod ret falmet hendes navn: "FLICKAN". "Flickan" ? Nu vågnede da detektiven, for kunne hun være identisk med den smukke lysegrønne båd af samme navn i 1960'ernes Svannemøllen, der lå ved Nordmøllen. Når jeg dengang gik forbi hende ned til min helsingørjolle "Vuskia", var det en glæde at se hende, havnens flotteste båd. Asterpartiet så jeg aldrig, - hun sejlede ret sjældent. Denne "Flickan" var en platgatter eller spejlgatter med ^{fløsten} lige hak og rør udenpå. Da ejeren kom spurgt jeg, om hans båd engang har ligget i Svannemøllen? "Ja." Har den været lysegrøn? "Ja. Han fortalte så, at han købte hende, da han var gået på pension efter at have sejlet med handelskibe på Østen. Han købte hende af sønnen til den første ejer, hvorfor han havde mange data. Hun var bygget i Randers ned på Stranden, - og uden brug af el-værktøj. Bådebyggeren havde også konstrueret hende. Han hed Marcussen. Dengang havde hun en Marshall motor 5/5. Den første ejer hed Orla Teglers. Vi fik også forklaringen på at hun var så skønt smuk: alle arbejder og reparationer blev foretaget på værft. Alle hynder og puder blev syet af de fineste stof og af fugfolk. Engang hun var inde at sejle grund stødte hun. Som vanligt blev storfaldet så brugt, - men da knækkede masten. Nu var der ved den tid Totalforlist en båd i Bøge-Strømmen, så "Flickan" fik dens mast. Vi sad og kikkede på den. Der var også en afkortet bom. Kahyttens var lavet om og under støttet godt, for mast nr. 2 stod på dæk, den første stod på dækket. Endnu flere data stod i "Fartøjsregister 1962, Danske Både." Længde 8,15 m, bredde 2,25 m, dybde 1,60 m, bermudarigg. Har engang været medlem i BS, Bandholm Sejlklub. Salgeren spurgte vor mave: Skal hun have nyt navn? Han svarede heldigvis NEJ, - og derfor kunne vi finde hendes identitet.

Lisbet Kofoed

Flickan i Rønbjerg Havn ved Løgstør

I kuling med "Piraten"...

Det var ud på efteråret, det år, da nogle venner spurgte, om jeg ville være med til at sejle deres ældre kutter "Piraten" fra Svanemøllen til Hvidovre havn, hvor den skulle på land for vinteren.

Dagen oprandt, en lørdag, med frisk vind og sol, men med sorte skyer ophobet mod sydvest. Vi trak i olietøjet og sejlede ud. Det gik godt i læ af Amager, men vinden friskede støt til kuling, og søerne voksede og kom drønende imod os. Dragør lå så fristende om styrbord, og mørket var ved at falde på...

Parret rådslog. Han foreslog at gå ind til Dragør, men hun ville helst fortsætte. Vi fortsatte...

Har I et søkort?, spurgte jeg. Næ - sådan et var der ikke om bord. Ved I, hvordan havnen ser ud, og hvor den ligger? Næ - de anede det ikke og havde aldrig været der før. Det havde jeg heller aldrig. Det var derfor med en følelse af angstelse, et kapløb med dagslyset og med ønsket om at klare opgaven, at vi klemte på mod elementerne. Hele Amagers sydkyst syntes omgivet af kilometerlange bundgarn, hvilket gjorde vejen ekstra lang. Ydermere kom kæmpestore søer rullende frit ind på os fra Køge bugt, og Piraten viste nu en farlig uvane. I kraft af sin lange, slanke form og helt flade dækslinie uden spring - hvilket giver ringe bæreevne - kravlede hun ikke op over søerne, men borede sig lige ind dem. Derved fossede en god del af bølgen hen over dæk og kahyt og det meste fortsatte ned i cockpitet. Der var ikke selvløns (rør, som vandet løber ud af igen). Så man kunne gøre sig sine tanker!....

Om kap med mørket kom vi efterhånden ind i læ af Sjælland. Nogle gange slap vi igennem bundgarnsrækkerne, hvor der var godt markeret med en ruse på pælene. Snart var det helt mørkt og lysene blinkede alle vegne. Ingen vidste eller kunne se specielt Hvidovre havns lys. Måske var der heller ingen? Hvor var havnen? Pludselig mærkedes et hårdt stød i båden. Vi stod fast og huggede på hård bund! Men heldigvis ikke så længe efter kom til vort store held en fiskerjolle forbi. Vi prajede den, og mændene lovede at slæbe os i havn, når de havde sat garn.

Det forekom en evighed, fordi det smerter faktisk, at mærke hug på hug! Men endelig kom de og slæbte Piraten i havn. Vore redningsmand fik en seddel, som tak for hjælpen.

til en skål på "Piratens" hjemkomst,- af det, der varmer....

Men næste morgen rygtedes det, at "Piraten" var sunket om natten. Vi skydte os derned. Den var sprunget løk af at hugge mod bunden, fordi kulingen havde blæst det meste af vandet ud af havnen. Det var trist at se vandet stå over dørken. Radio, soveposer, alt svømmede i vand og var ødelagt. Aftenens glade stemning var væk.- Men siden blev hun repareret og solgt. Familien købte en mere rummelig båd - af glasfiber.....

SKYPUMPEN .... En uhyggelig oplevelse.

Den stoute, ældre spidsgatter havde arbejdet sig godt frem fra Christiansø imod Bornholm for sejl. Hun var på vej til værft i Rønne for at få stævnørøret ordnet. Heldigvis var Hammeren passeret, for vejret så temmelig uldent ud. Det trak stadig mere sammen. Ikke sådan med almindelig sort lilla tordenhimmel, - nej hele himlen fra syd til øst var foruroligende, afskyelig skidenbrun! Aldrig havde vi set magen. Det måtte vel ende i et gevaldigt uvejr?!

Efter et kort skibsråd ville vi holde på, men skipper gik dog op og rebede godt på bommen. Imens holdt jeg hende op nær vindøjet ved hjælp af en lille krydsfok. Snart strøg vi af sted igen. Vinden friskede støt, og tordenen rullede fjernt. Vi lå lidt syd for Hasle. Der kom kulingsvind i pustene og modsø, der kunne mærkes. Vi snakkede så småt om alligevel at droppe planen med Rønne, da der pludselig kom noget hvidt rullen- de hen over den oprørte sø...

Jeg sprang op på dækket, tog et solidt tag i vantet og iagttog fænomenet. Nærmere og nærmere kom det, imellem land og os. Vi forstod nu, at det var en vaskeægte skypumpe, vi så. Et tropisk fænomen i lille format. Angst diskuterede vi, om den mon kunne rive sejlet itu, skade riggen eller suge mennesker ud af en båd?

Nærmere kom skypumpen. Vinden cirklede rundt og sugede vandoverfladen med op, derved blev den pisket hvid, men hvor højt det var, og hvor langt skypumpen var væk, var svært at bedømme. Vi priste os lykkelige for, at den var så venlig at passere os på afstand, og al lyst til videre sejlads til Rønne var forduftet! Vi gik over stag og anløb Hasle. Efter et enerverende kryds for sejl imellem smalle molepassager - (med rebet storsejl synes stævnen før hver vending at ramme ret på boldværket) - kunne de oprørte nervespidser endelig falde til ro i et normalt leje. Vi lagde til i inderhavnen ved vest molen, fik den flinke havnefoged til at kikke efter hende og drog til rutebilen. Godt, vi var i olietøj. Det regnede som tykke tove og buldrede. Den brune farve skyldes mængden af tør jord, ført op i himmelrummet af stormen fra Polen og Østtyskland.

Det er sjældent at møde folk, der har set skypumper. Et par, der var på bryllupsrejse i en 6. m. lang jolle med påhængsmotor, mødte en ved Erthøl. Der var ingen styring - de blev smidt rundt. Havde der været sejl, var de nok kærtret? De roede til land, hvor flinke folk gav dem tørt tøj og husly...

UNDGÅ AT GÅ PÅ GRUND !

Den svenske sejler og forfatter GÖRAN
SEHILDT, beskrev engang sin bog, hvordan
smuglere har et kneb til at undgå Lyde ved en
landing. Når man sejler roligt mod Kysten,
sætter man sig forude og sænker et anker i
ca. 3 m ned. Når man mærker, at det "slapper",
er man inde som ønsket. Man gør fast og
giver et fast hiv, så har det fanget bund.
Fortæl venner og sejlere lever smugler knebet,
- og undgå grundstødning.

med sejlerhilsen

disbet Kofoed.